

Kungsbacka kommun

Rektorn vid Kapareskolan A-D

Beslut för grundskola

efter tillsyn i Kapareskolan A-D
i Kungsbacka kommun

Tillsyn i Kapareskolan A-D

Skolinspektionen genomför tillsyn i Kungsbacka kommun under år 2014. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Kapareskolan A-D besöktes av Skolinspektionen den 25 februari 2014.

Fakta om skolenheten

Kapareskolan med skolenhet A – D ligger i samhället Onsala i Kungsbacka kommun. Skolan leds av en rektor. I Kapareskolan finns ytterligare en skolenhet med en rektor. Detta beslut avser endast skolenhet A – D. Verksamheten omfattar grundskolans årskurser 7 – 9 och vid tiden för tillsynen har skolenheten 224 elever indelade i fyra klasser i årskurs 7 och tre klasser vardera i årskurs 8 och 9. Den pedagogiska personalen är organiserad i två arbetslag. Rektor har också ansvar för specialpedagoger och speciallärare i skolenhetens elevhälsa.

Skolverkets officiella statistik visar att 85 procent av samtliga elever i årskurs 9 fick minst betyget E i alla ämnen vårterminen år 2013. Det genomsnittliga meritvärdet var 217 poäng vilket är högre jämfört med riket som var 213 poäng. Det fanns en skillnad i meritvärde mellan flickor och pojkar. Flickorna hade 238 och pojkarna 187 vilket var en skillnad på 51 poäng. I riket som helhet var denna skillnad 22 poäng. Av de elever som gick ut grundskolan våren 2013 var så gott som alla behöriga till samtliga program i gymnasieskolan.

Helhetsbedömning

Skolinspektionen bedömer att rektor vid Kapareskolan A – D bedriver ett tydligt ledarskap och verkar för utbildningen ska utvecklas. Rektor tar ansvar för att det bedrivs ett kvalitetsarbete där såväl kunskapsresultat som andra nationella mål analyseras och utvärderas. Resultaten ligger till grund för fortsatt planering för att utveckla verksamheten och öka måluppfyllelsen. Skolan har exempelvis konstaterat en skillnad mellan flickor och pojkar vad gäller kunskapsresultaten och åtgärder har påbörjats för att komma tillrätta med detta. Elever som är i behov av särskilt stöd uppmärksammas och skolenheten ger sådant stöd i olika former. Skolinspektionen vill dock påpeka vikten av att det särskilda stödet i så stor utsträckning som möjligt ska ske i den klass som eleven tillhör.

Undervisningen bedrivs i huvudsak utifrån de krav som författningarna ställer, enligt Skolinspektionens bedömning. Lärarna följer varje elevs kunskapsutveckling i varje ämne och dokumenterar detta. Eleverna har kännedom om kunskapskraven i olika ämnen och är informerade om grunderna för betyg och vad som förväntas av dem. Tillsynen visar dock att skolenheten behöver utveckla arbetet med att ge eleverna inflytande över planeringen såväl som val av arbetsformer och arbetssätt. Vad inflytande innebär behöver bli tydligt för såväl lärare som elever. Forum för samråd med eleverna såsom klassråd och elevråd behöver också fungera bättre vid skolenheten. Därutöver kan arbetet med att samordna ämnesområden så att eleverna får möjlighet att uppfatta större kunskapsområden som en helhet, utvecklas vidare. Rektor har ett särskilt ansvar för att så sker och att lärarna ges förutsättningar för att arbeta mot detta mål.

Utredningen visar att inte alla elever vet vem som är deras rektor och därmed ansvarig för deras utbildning och för skolenheten. Skolenheten behöver därför förtydliga sin självständighet som egen skolenhet så att det blir tydligt för alla att Kapareskolan består av två skolenheter med en rektor vardera.

Tillsynen visar att det bedrivs ett målinriktat arbete mot kränkande behandling och åtgärder vidtas för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero. Rektor behöver dock se till att skolenhetens plan mot kränkande behandling uppfyller författningarnas krav så att den omfattar aktuella åtgärder för det aktuella året och att åtgärderna bygger på skolenhetens specifika behov. Det framkommer genom skolenhetens och Skolinspektionens elevenkäter och genom samtal med elever att de i hög grad trivs och känner sig trygga i skolan.

Nedan följer en mer detaljerad redogörelse för de brister som Skolinspektionen kunnat konstatera vid sin tillsyn samt de ingripanden som Skolinspektionen funnit befogade med anledning av de konstaterade bristerna.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Kungsbacka kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 13 juni 2014 redovisas för Skolinspektionen.

Grundläggande värden och inflytande

Bedömning

Kungsbacka kommun måste vidta följande åtgärd/åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Grundläggande värden och inflytande.

- Eleverna ska ha ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll

Motivering

Enligt skollagen ska elever ges inflytande över utbildningen. Informationen och formerna för elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Enligt läroplanen ska undervisningen bedrivas i demokratiska arbetsformer. Läraren ska svara för att alla elever får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll samt se till att detta inflytande ökar med stigande ålder och mognad. Rektorn har ett särskilt ansvar för att skolans arbetsformer utvecklas så att ett aktivt elevinflytande gynnas.

Det framkommer i intervju med elever att deras uppfattning är att de har ett begränsat inflytande vid planering av undervisningen. De kan, enligt dem själva, vara med och bestämma redovisningsform. I intervju med lärare uppges att de planerar innehåll och låter sedan eleverna vara med och påverka hur det ska genomföras. Det är dock, enligt lärarna, olika från lärare till lärare i vilken omfattning eleverna har inflytande. Det framkommer också av Skolinspektionens enkät som elever besvarat inför tillsynen att eleverna inte alltid har inflytande varken avseende planering av undervisningen eller val av arbetsformer. I skolenhetens kvalitetsarbete påvisas också elevernas uppfattning att inflytande behöver bli bättre och att det därför är ett av skolenhetens utvecklingsområden. Rektor såväl som lärare uppges att de uppfattar att eleverna vill bestämma över innehåll, vilket de menar att eleverna inte kan då det är kursplanens centrala innehåll som styr, men att de ofta är med och påverkar arbetssätt.

Utredningen visar att inte alla lärare ger eleverna ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

4 kap. 9 § skollagen

Lgr 11 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter, 2.3 Övergripande mål och riktlinjer, Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Ledningsstruktur och organisering av utbildningen**Bedömning**

Kungsbacka kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Ledningsstruktur och organisering av utbildningen.

- Rektorn ska fatta de beslut som följer av författningarna.

Motivering

Enligt skollagen beslutar rektorn om sin enhets inre organisation och fattar i övrigt de beslut och har det ansvar som framgår av särskilda föreskrifter i skollagen eller andra författningar. Rektorn får uppdra åt en anställd eller en uppdragstagare vid skolenheten som har tillräcklig kompetens och erfarenhet att fullfölja enskilda ledningsuppgifter och besluta i frågor enligt ovan om inte annat anges.

Det framgår av beslut om placering i särskild undervisningsgrupp att rektor delegerat beslut om åtgärdsprogram till en person vid Specialpedagogiskt Centrum (SPC) inom vilken den särskilda undervisningsgruppen är organiserad. Rektor uppger i intervju att hon inte är chef för den person som hon delegerat till och att hon nyligen blivit informerad om att detta inte är förenligt med författningarna.

Utredningen visar att rektor inte fattar beslut enligt författningarna, eftersom rektorn har delegerat beslutsfattandet till en person som inte är anställd eller uppdragstagare vid skolenheten. Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

2 kap. 10 § skollagen

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar enligt 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Kungsbacka kommun följande anmärkningar. Kungsbacka kommun ska vidta åtgärder för att rätta till bristerna och redovisa de vidtagna åtgärderna till Skolinspektionen senast den 13 juni 2014.

Trygghet och studiero**Bedömning**

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brist/brister inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Skolans plan mot kränkande behandling anger inte de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling det aktuella året utifrån en aktuell kartläggning och innehåller inte en redogörelse för hur föregående års åtgärder genomförts

Motivering

Enligt skollagen ska huvudmannen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Skolinspektionen har tagit del av skolans likabehandlingsplan, tillika plan mot kränkande behandling. I planen finns bland annat allmänna och övergripande beskrivningar av de åtgärder som behövs och som vidtas för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Det saknas dock en redogörelse för vilka åtgärder som ska påbörjas eller genomföras det närmaste året och som motsvarar skolenhetens aktuella behov. Det saknas också en redogörelse för hur föregående års åtgärder genomförts.

I intervjuer med rektor framkommer att skolan genomför kartläggningar tillsammans med eleverna och att åtgärder utifrån resultat av kartläggningen ska finnas med i nästa års plan mot kränkande behandling. Rektor uppger också att då det inte fanns någon aktuell plan mot kränkande behandling föregående läsår så saknas också i årets plan en redogörelse för vilka åtgärder som vidtagits. I intervju med lärare och elevhälsa framkommer att det finns ett aktivt arbete med att åtgärda kränkningar som kan förekomma som exempelvis tysta "blickar" och utanförskap. Det pågår också ett aktivt arbete med aktuella elevvärenden som handlar om kränkning. Skolenheten har också ett trygghetsteam som träffar klassernas kamratstödjare som hjälper till att se och förmedla eventuella kränkningar.

Elever som Skolinspektionen talat med uppger att de svarat på enkäter som handlar om trygghet och har uppfattningen att det sällan förekommer kränkningar och mobbning. Eleverna uppger också att lärarna tar tag i situationer som uppstår och att det finns kamratstödjare som ser och som de kan vända sig till.

Utredningen visar att skolenhetens plan mot kränkande behandling inte följer författningarnas krav genom att det saknas planerade åtgärder som ska vidtas det närmaste året samt en redogörelse för hur föregående års åtgärder har genomförts. Eftersom det pågår ett aktivt arbete mot kränkande behandling och att åtgärder vidtas utifrån verksamhetens behov även om de inte beskrivits i skolenhetens aktuella plan mot kränkande behandling ser Skolinspektionen överträdelsen som mindre allvarlig och tilldelar huvudmannen en anmärkning.

Författning

6 kap. 8 § skollagen

I ärendets slutliga handläggning har jurist Julie Svane och utredare Oskar Cliffordson deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Magnus Haglund
Beslutsfattare

Marie Sjöberg
Föredragande

Bilaga:

Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.